

# Grozīs rezidenta apliecības saņemšanas kārtību (2/32/20)

Šā gada 9. jūlijā Valsts sekretāru sanāksmē tika izskatīts projekts grozījumiem **MK noteikumos Nr. 178 "Kārtība, kādā piemērojami starptautiskajos līgumos par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu noteiktie nodokļu atvieglojumi."** Grozījumi paredz pilnveidot nodokļu administrēšanas procesu un atvieglot administratīvo slogu, veicinot informācijas apmaiņu ar VID elektroniskā veidā. Šajā rakstā – par svarīgākajām izmaiņām.

## Grozījumu saturs

Ierosinātie grozījumi precizē un papildina vairākas tiesību normas, kā arī izsaka jaunā redakcijā 1., 2. un 3. pielikumu, lai –

- palielinātu VID e-pakalpojumu klāstu, nodrošinot nodokļu maksātājiem ("NM") iespēju sagatavot atvieglojumu apliecību un rezidenta apliecību pašapkalpošanās režīmā EDS;
- vienkāršotu un paātrinātu atvieglojumu apliecību un rezidenta apliecību saņemšanas procesu;
- samazinātu klūdaini iesniegto pieteikumu skaitu (piemēram, ja nav noslēgta nodokļu konvencija);
- precizētu dokumentu iesniegšanas termiņus un izskatīšanas kārtību;
- atvieglotu VID administratīvo slogu;
- samazinātu izmaksas, kas saistītas ar dokumentu izsniegšanu papīra formā.

## Rezidenta apliecības iesniegšanas termiņš

Pašreizējā noteikumu redakcija nosaka, ka rezidenta apliecību iesniedz līdz dienai, kad iesniedzama UIN deklarācija par pārskata periodu vai iedzīvotāju gada ienākumu deklarācija. Pielāgojot noteikumus jaunajam **UIN likumam** (spēkā ar 2018. gada 1. janvāri), plānots mainīt atvieglojumu apliecības saņemšanas termiņu, paredzot, ka tā jāiesniedz ne vēlāk kā taksācijas gada pārskata iesniegšanas brīdī.

Plānots ieviest arī jaunu 3.1. punktu, kurš nosaka, ka tiem izmaksātājiem, kas gada pārskatus vai gada ienākumu deklarācijas neiesniedz, maksājuma saņēmējs atvieglojumu apliecību iesniedz ne vēlāk kā četrus mēnešus pēc pārskata gada beigām.

## Atvieglojumu apliecības iesniegšana elektroniski

Grozījumi paredz, ka izmaksātājs VID atvieglojumu apliecību iesniegs, izmantojot Elektronisko deklarēšanas sistēmu ("EDS"), pievienojot no saņēmēja saņemtos dokumentus skenētā veidā vai elektroniskos dokumentus, kas parakstīti ar drošu elektronisko parakstu un laika zīmogu. Šim nolūkam EDS tiks papildināta ar atvieglojumu apliecības strukturētu elektronisko formu.

## Termiņš, kādā NM iesniedz atvieglojumu apliecību apstiprināšanai VID

Pašreizējā noteikumu redakcija nenosaka termiņus, kādos izmaksātājs VID iesniedz atvieglojumu apliecību. Praksē rodas situācijas, kurās NM bez ierobežojumiem iesniedz VID apstiprināšanai atvieglojumu apliecības par iepriekšējiem pārskata periodiem, piemēram, 2020. gadā par 2015., 2016. un 2017. gadu.

Grozījumi svītros 4. punktu un pārfrāzēs 5. punktu, precizējot termiņu, kurā NM atvieglojumu apliecību iesniedz apstiprināšanai VID, proti, ne vēlāk kā mēneša laikā pēc gada pārskata par pārskata periodu vai iedzīvotāju gada ienākumu deklarācijas par pārskata periodu iesniegšanas termiņa (ja NM neiesniedz gada pārskatu vai iedzīvotāju gada ienākumu deklarāciju, tad ne vēlāk kā piecu mēnešu laikā pēc pārskata gada beigām).

#### 4. pielikuma aizstāšana ar EDS formu (rezidenta apliecību)

Grozījumi aizstās 4. pielikumu ar EDS formu un precīzes rezidenta apliecības sadaļā ietveramo informāciju. Tiks izstrādāts risinājums, kas nodrošinās automātisku rezidenta apliecības sagatavošanu EDS, NM veicot pieprasījumu savā lietotāja profilā, tādējādi saīsinot rezidenta apliecības sagatavošanas laiku.

Šobrīd rezidenta apliecības apstiprināšanas process ir darbietilpīgs un sastāv no vairākām manuālām darbībām, turpretī EDS sagatavotā rezidenta apliecība efektivizēs visu procesu. EDS sagatavotajai rezidenta apliecībai automātiski tiks piešķirts QR kods un verifikācijas kods, kas ļaus otras līgumslēdzējas valsts kompetentajai iestādei vai ienākumu izmaksātājam pārbaudīt tās autentiskumu. Ja otras līgumslēdzējas valsts kompetentā iestāde to pieprasīs, VID izsniegs informācijas sistēmā sagatavoto Latvijas rezidenta apliecību papīra formātā parakstītu un apzīmogotu.

Ja NM nav EDS lietotājs, tad rezidenta apliecību pēc NM pieprasījuma informācijas sistēmā sagatavos VID un izsniegs to papīra formātā.

VID lēmuma pieņemšanas un papildu informācijas pieprasīšanas termiņš, kā arī personu loka precizēšana

Grozījumi papildinās noteikumus ar 11.1. un 11.2. punktu, lai noteiktu termiņu, kurā VID jāpieņem lēmums atmaksāt pārmaksāto nodokli vai atteikt atmaksu un kurā VID var pieprasīt papildu informāciju, kā arī precīzes personu loku. Termiņš VID lēmuma pieņemšanai vai papildu informācijas pieprasījuma izsniegšanai – viens mēnesis.